

Prof. dr hab. Zenon Zduńczyk
Instytut Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności PAN
Zakład Biologicznych Funkcji Żywności
ul. Tuwima 10, 10-748 Olsztyn

Olsztyn, 04.01.2016

Opinia o dorobku naukowym dr inż. Magdaleny Górnickiej
w związku z ubieganiem się o nadanie stopnia doktora habilitowanego

1/ Informacje podstawowe o Kandydacie

Magdalena Górnicka, urodzona 26 kwietnia 1973 r. we Włocławku, jest absolwentką studiów magisterskich na Wydziale Nauk o Żywieniu Człowieka i Konsumpcji Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z roku 1997.

W latach 1997 – 2004 pracowała na stanowisku technologa w Samodzielnej Pracowni Technologii Żywności Instytutu Żywności i Żywienia w Warszawie, a następnie realizowała czteroletnie studia doktoranckie na Wydziale Nauk o Żywieniu Człowieka i Konsumpcji SGGW. Po ukończeniu studiów doktoranckich i krótkim zatrudnieniu na etacie asystenta w Zakładzie Oceny Żywienia, od 10 lat pracuje na etacie adiunkta w Katedrze Żywienia Człowieka rodzimego Wydziału. Stopień doktora nauk rolniczych w dyscyplinie technologia żywności i żywienia uzyskała w 2004 r. na podstawie rozprawy p.t. „Ocena jakości żywienia ludności w Polsce w latach 1980 - 2000”, zrealizowanej pod kierunkiem prof. dr hab. Anny Gronowskiej-Senger.

Otrzymaną do oceny dokumentację oceniam jako kompletną, pod względem zakresu informacji dotyczących osiągnięć zawodowych, w tym dorobku naukowego kandydatki.

2/ Charakterystyka dorobku naukowego

a/ ocena pod względem liczebności dorobku i czasopism, w których publikowane były prace

Na dorobek naukowy dr Magdaleny Górnickiej, poza monografią przedstawioną jako szczególne osiągnięcie naukowe, składają się 4 pozycje opublikowane w czasopismach indeksowanych w bazie *Journal Citation Report*, oraz 35 pozycji w czasopismach spoza JCR.

Najbardziej znaczące prace ukazały się w *Nutrition Research* (1) oraz *Polish Journal of*

klasyfikacji MNiSzW); *Żywnie Człowieka* (2 x 4 pkt) oraz w wydawnictwie uczelnianym);

- wykazanie, że fizjologiczne efekty suplementacji diety α -tokoferolem zależą od stanu fizjologicznego organizmu: w przypadku organizmu nie przygotowanego do wysiłku fizycznego nadmierna suplementacja może nasilać stres oksydacyjny (prace dotyczące tego zagadnienia ukazały się w czasopiśmie *Polish Journal of Veterinary Sciences* oraz *Polish Journal of Food and Nutrition*);

- wzbogacenie wiedzy o mechanizmie antyoksydacyjnego oddziaływania α -tokoferolu, poprzez wykazanie wpływu zestawu antyoksydantów (β -karotenu, α -tokoferolu i kwasu askorbinowego) na ekspresję białka p53, odgrywającego kluczową rolę w procesach naprawczych i apoptozie komórek (prace dotyczące tego zagadnienia ukazały się w czasopiśmie *Nutrition Research, Polish Journal of Food and Nutrition, Roczniki PZH* i uczelnianych monografiach);

- udokumentowanie rozbieżności w zakresie zleceń żywieniowych i stopniu ich realizacji w dietach różnych grup konsumentów, w tym oferowanych w placówkach przedszkolnych z różnych regionów i miejscowości, spożywanych przez studentów w Polsce oraz młodzież akademicką w Polsce i Norwegii (prace dotyczące tego zagadnienia ukazały się w większości w czasopiśmie *Roczniki PZH*, 4 pkt. w klasyfikacji MNiSzW).

3/ Ocena monografii przedstawionej jako szczególne osiągnięcie naukowe wraz z uzasadnieniem, co przeprowadzone badania wnoszą do nauki

Rozprawę, zatytułowaną „*Badania nad wpływem α -tokoferolu na homeostazę redoks organizmu poddanego wysiłkowi fizycznemu*”, opublikowano w Wydawnictwie SGGW, w serii Rozprawy Naukowe i Monografie. Rozprawa liczy 109 stron druku i zawiera 8 rozdziałów wstęp, przegląd piśmiennictwa, cel pracy i hipotezy badawcze, materiał i metody badawcze, wyniki i ich omówieniem, dyskusja, podsumowanie, stwierdzenia i wnioski oraz spis piśmiennictwa z 195 pozycjami.

Celem badań była weryfikacja dwóch, następująco sformułowanych hipotez: (1) jednorazowe podanie α -tokoferolu utrzymuje homeostazę redoks, zaburzoną w organizmie wcześniej nie trenowanym, a poddanym intensywnemu wysiłkowi fizycznemu oraz (2) trening fizyczny, z progresywnym wysiłkiem, aktywuje enzymatyczne systemy obrony antyoksydacyjnej i eliminuje potrzebę suplementacji diety α -tokoferolem.

Celem weryfikacji przyjętych hipotez zrealizowano dwa doświadczenia na szczurach Wistar, u których analizowano wskaźniki hematologiczne, biochemiczne i status redoks w

opublikowanie monografii w polskojęzycznym wydawnictwie ogranicza zakres upowszechnienia wyników i możliwość ich odnotowania w pracach innych autorów. Fakt ten odnotowuję z konieczności, ze względu na niski wskaźnik cytowań pozostałych prac Kandydatki.

4/ Charakterystyka dorobku dydaktycznego

Dr Górnicka legitymuje się znaczącymi osiągnięciami dydaktycznymi. Zgodnie ze swoją specjalnością badawczą, od 10 lat realizuje zajęcia dydaktyczne z różnych przedmiotów, „Analiza Żywności”, „Podstawy oceny żywienia”, „Współczesne trendy w żywieniu człowieka”, „Biologiczna ocena żywności”.

Poza bieżącą realizacją zajęć dydaktycznych była promotorką 11 prac magisterskich i 25 inżynierskich oraz pełniła funkcje promotora pomocniczego w jednym przewodzie doktorskim.

Dr Górnicka legitymuje się bogatym dorobkiem w zakresie popularyzacji wiedzy z zakresu uprawianej dyscypliny. Składa się na to, m. in:

- czynne uczestnictwo w konferencjach dla pracowników placówek oświatowych w Warszawie, Skierniewicach i Rawie Mazowieckiej, z prezentacją referatów, jak „*Planowanie jadłospisów w szkołach i przedszkolach*”, „*Żywienie w szkole a funkcjonowanie ucznia*” i „*Rola śniadań w żywieniu dziecka i nastolatka*”,
- realizacja corocznych warsztatów dla dzieci i młodzieży, z zakresu racjonalnego odżywiania, prowadzone na różnych poziomach kształcenia,
- kilkakrotny udział w Festiwalu Nauki, Dniach SGGW i audycjach telewizyjnych oraz
- wieloletnia praca w Komisji Egzaminacyjnej Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Rolniczych (blok Żywienie Człowieka i Gospodarstwo Domowe).

5/ Współpraca krajowa i zagraniczna

Na skromnie udokumentowaną współpracę Kandydatki z zagranicznymi ośrodkami naukowymi składa się:

- uczestnictwo, w bliżej nie określonym zakresie, w International Course on Evidence-based Nutrition,
- czterodniowy pobyt w Aleksandras Stulginaskis University w Kownie, zrealizowany w ramach projektu Erasmus+ oraz
- trzy recenzje wykonane na zamówienie *European Journal of Clinical Nutrition*, *BMC Paediatrics* i *Nutritional Journal*.

Słabą stroną tego dorobku jest jednak niski współczynnik wpływu, w *Web of Science* wyrażany sumą 10 cytowań i indeksem Hirscha - 2. W części wynika to z koncentrowania się na lokalnej problematyce, dotyczącej stanu odżywienia wybranych grup konsumentów, a następnie publikowaniu prac w czasopismach polskojęzycznych. Monografia, przedstawiona jako osiągnięcie naukowe kandydatki do stopnia doktora habilitowanego, a opublikowana w wydawnictwie uczelnianym, raczej nie poprawi niskich wskaźników naukometrycznych, ważnych w konkurencji naukowej. Oznacza to, że jeszcze przez kilka lat Kandydatka będzie miała niewielkie możliwości uzyskania projektów badawczych, w ramach konkursów NCN i NCBiR.

W konkluzji powyższych opinii, przy wysokim uznaniu dla działalności dydaktycznej Kandydatki, stwierdzam, że dorobek naukowy dr Magdaleny Górnickiej, w mojej ocenie, nie spełnia wymogów określonych w art. 16 Ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dziennik Ustaw nr 65 pozycja 595 z 2003 r. ze zm. w Dz. U. z 2005 r. nr 164 poz. 1365 oraz Dz. U. z 2011 r. nr 84 poz. 465) oraz Rozporządzenia Ministra nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz. U. nr 196, poz. 1165).

Olsztyn, 04.01.2016 r.

